

Advies Archeologische Monumentenzorg 2011-nr. 29

Concept selectiebesluit archeologie

	naam	Gemeente/bedrijf	Datum	paraaf
Aanvrager	N. van de Goor	Gemeente Best	24-2-2011	
Auteur(s)	J. Bosman	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven Milieudienst	01-3-2011	
Autorisatie	R. Berkvens	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven Milieudienst	01-3-2011	

Advies Archeologische Monumentenzorg
Concept selectiebesluit archeologie gemeente Best

Bevoegd gezag: Gemeente Best
De heer E. Wezenberg
Postbus 50
5680 AB Best

Datum: 25-2-2011

Locatie: Plangebied Best Schutboom, gemeente Best

Project: *Inventariserend veldonderzoek verkennende fase Naastenbest, Best, auteur A. Wilbers, augustus 2006 (Becker en van de Graaf rapport) en Inventariserend Veldonderzoek, waarderende fase Naastenbest, deelgebied I, II, III, V te Best, auteur W.S. van de Graaf, mei 2007 (Becker en van de Graaf rapport).*

Van: Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
Milieudienst
Mevr. drs. Janneke Bosman
Tel. 040-259 4443
E-mail: J.Bosman@milieudienst.sre.nl

Concept selectiebesluit archeologie plangebied Naastenbest te Best, gemeente

Best

In het plangebied Naastenbest te Best kon op basis van de resultaten uit een bureauonderzoek en een karterend booronderzoek die gepubliceerd zijn in het rapport *Inventariserend veldonderzoek verkennende fase Naastenbest, Best, auteur A. Wilbers, augustus 2006 (Becker en van de Graaf rapport)* geen archeologische vindplaats worden uitgesloten. Daarom is in 2007 een archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven uitgevoerd in 4 van de 5 geselecteerde gebieden. De resultaten van dit onderzoek zijn beschreven in het rapport *Inventariserend Veldonderzoek, waarderende fase Naastenbest, deelgebied I, II, III, V te Best, auteur W.S. van de Graaf, mei 2007 (Becker en van de Graaf rapport)*. Op basis van dit rapport kan een groot deel van het plangebied vrijgegeven worden voor verdere ontwikkeling. Alleen in deelgebied IV is nog archeologisch onderzoek nodig.

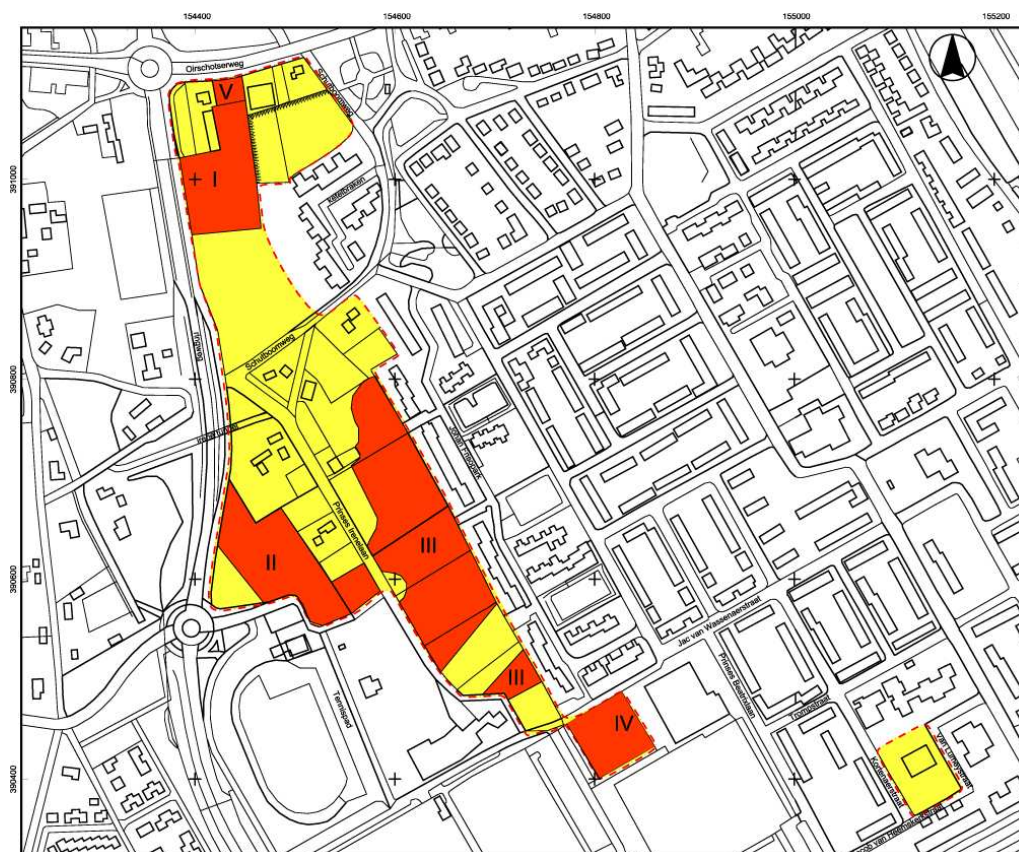
Bureauonderzoek (BO) en Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. boringen (IVO-O)

Het bureau- en booronderzoek is in augustus 2006 uitgevoerd. Uit de resultaten van beide onderzoeken blijkt dat de bodemopbouw in grote delen van het gebied (totaal ongeveer 73.775 m²) verstoord is waardoor eventuele archeologische resten vergraven of verdwenen zullen zijn.

In vier terreindelen is de bodemopbouw ongestoord en daardoor kansrijk voor de aanwezigheid van archeologische resten uit de periode Paleolithicum tot Nieuwe tijd.

Op een vijfde terrein is vrijwel zeker een archeologische vindplaats aanwezig uit de periode Late Middeleeuwen- Nieuwe Tijd.

Voor de deelgebieden I t/m V is daarom een vervolgonderzoek aanbevolen in de vorm van een inventariserend en waarderend archeologisch proefsleuven onderzoek (conform protocol Proefsleuven KNA 3.1.). Het advies voor de overige delen van het plangebied (geel gekleurde gebieden) is om deze vrij te geven voor de geplande ontwikkeling. Dit advies is door de provincie Noord-Brabant overgenomen.¹

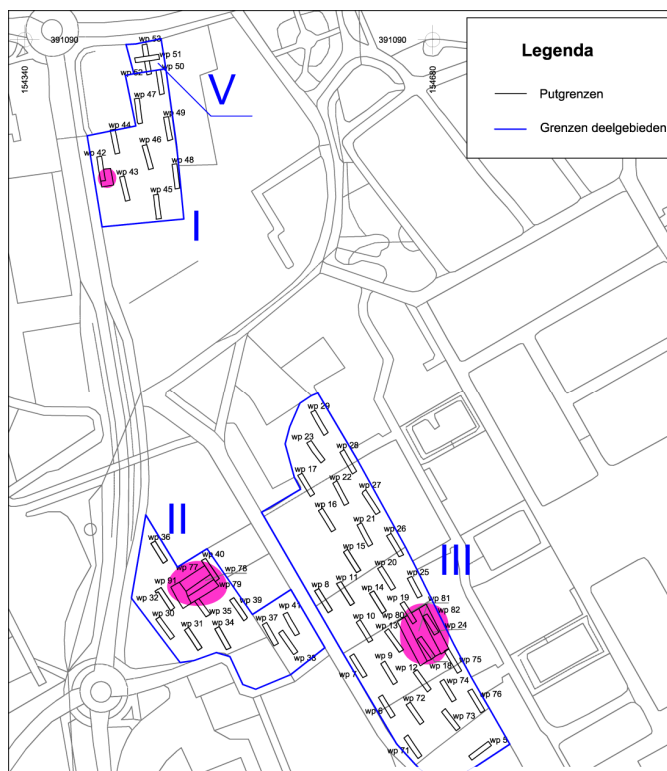
Advies voor vervolgonderzoek na het booronderzoek, uitgevoerd door Becker en van de Graaf.

Gele gebieden: Vrijgegeven op grond van de resultaten van het bureau en booronderzoek.

Rode gebieden: Archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk.

¹ Barwasser, M: 2006: *Archeologisch conceptadvies, Inventariserend veldonderzoek verkennende fase Naastenbest, Best.*

Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. proefsleuven (IVO-P) en Opgraving

In 2007 is een vervolgonderzoek uitgevoerd in de deelgebieden I, II, III en V.

Vanwege het beperkt aantal sporen dat is aangetroffen tijdens dit onderzoek is door de gemeente Best besloten de sporenclusters meteen op te graven. De aard en context van de sporen is niet duidelijk. Deze worden slechts summier in het rapport beschreven. Structuren zijn niet herkend. Aangezien tijdens het opgraven geen daterend materiaal in de sporen is aangetroffen, is getracht met behulp van de C14 methode de sporen te dateren. Uit het rapport² wordt niet duidelijk wat de uitkomst van het C14 onderzoek en dus de datering van de sporen is. Daarnaast zijn tijdens het onderzoek ook sporen aangetroffen, waarvan de onderzoekers vermoeden dat ze dateren uit de Nieuwe Tijd (1500 tot heden). Het gaat om 15 kuilen en 6 greppels/ sloten. Aangezien de sporen niet beschreven, ingetekend of onderzocht zijn, is over de aard en de datering van deze sporen verder niets bekend.

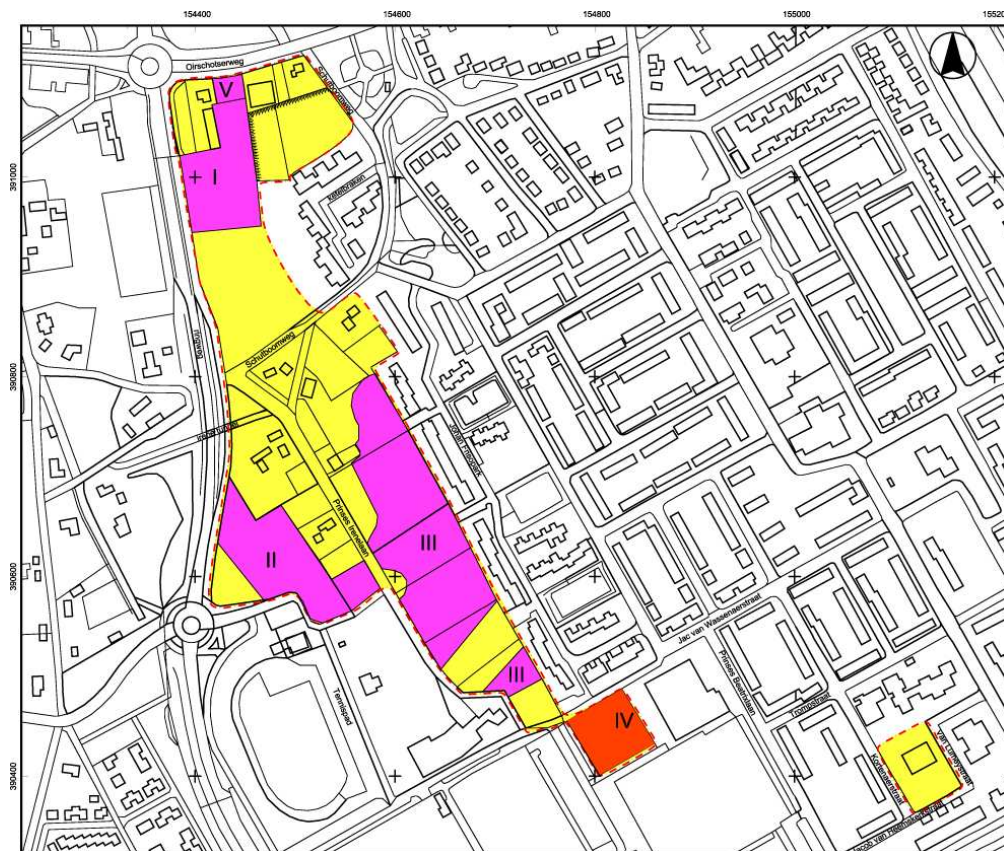
Resultaat proefsleuvenonderzoek en opgraving:

In de gebieden binnen de roze cirkels zijn archeologische sporen aangetroffen. Deze zijn opgegraven. Het gaat om paalkuilen en kuilen. De sporen dateren vóór 1500 na Chr. De precieze datering van de sporen is niet bekend.

Volgens de onderzoekers zijn de onderzochte deelgebieden (I, II, III en V), hiermee voldoende onderzocht. Deze gebieden zijn daarom na afloop van het onderzoek, op advies van de uitvoerder van het archeologisch onderzoek (Becker en van de Graaf), vrijgegeven voor de geplande ontwikkeling. Deelgebied IV dient, conform het advies van Becker en van de Graaf,³ nog wel onderzocht te worden door middel van proefsleuvenonderzoek.

² Van de Graaf, W.S.: 2007: *Inventariserend Veldonderzoek, waarderende fase Naastenbest, deelgebied I, II, III, V te Best* (Becker en van de Graaf rapport).

³ Wilbers, A.: 2006: *Inventariserend veldonderzoek verkennende fase Naastenbest, Best* (Becker en van de Graaf rapport).

Resultaat archeologisch onderzoek:

Gele gebieden: Vrijgegeven op grond van het bureau en booronderzoek.

Roze gebieden: Vrijgegeven op grond van het proefsleuvenonderzoek

Rood gebied: Archeologisch onderzoek in de vorm van proefsleuven noodzakelijk.

Ondanks dat na lezing van het rapport nog heel veel vragen ten aanzien van het onderzoek niet beantwoord zijn, adviseert de SRE Milieudienst de gemeente Best het bovengenoemde advies op te volgen en de gebieden I, II, III en V vrij te geven voor de geplande ontwikkeling. De reden hiervoor is dat het plangebied reeds ontwikkeld wordt. In deelgebied IV daarentegen is nog geen proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Dit dient, conform het advies van Becker en Van de Graaf, alsnog uitgevoerd te worden. Het vervolgonderzoek dient plaats te vinden aan de hand van een door het bevoegd gezag goedgekeurd programma van eisen en uitgevoerd te worden door een archeologisch bedrijf bevoegd tot het uitvoeren van archeologische opgravingen (Monumentenwet 1988, art. 45).

Voor de vrijgeven gebieden geldt dat de aanwezigheid van archeologische resten nooit geheel kan worden uitgesloten op basis van het uitgevoerde onderzoek. Mochten er tijdens toekomstige grondwerkzaamheden toch onverwacht archeologische vondsten en structuren worden aangetroffen, dan dient men dit zo spoedig mogelijk bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en de gemeente Best te melden (Monumentenwet 1988, artikel 53).

Toelichting

Concept selectiebesluit door het bevoegd gezag

Op basis van de gegevens van het vooronderzoek stelt de uitvoerder van het onderzoek een waardering en selectieadvies op. Op grond van het onderzoeksrapport nemen Burgemeester en Wethouders een besluit ('selectiebesluit') ex art. 39/41 Monumentenwet. Hierbij wordt besloten of de

vergunning verleend wordt zonder voorwaarden (vrijgeven van het terrein), of onder voorwaarden ten behoeve van het archeologisch belang. Dat kan zijn de verplichting tot het nemen van maatregelen om de archeologie in de bodem te behouden of tot het laten uitvoeren van een opgraving of archeologische begeleiding om de vindplaats voor aanvang van de bouw- of graafwerkzaamheden te documenteren.

Het al of niet opvolgen van een selectieadvies door de archeologisch uitvoerder is een besluit dat is voorbehouden aan het bevoegde gezag. Het (selectie)besluit kan dan ook afwijken van het selectieadvies. Als het bevoegd gezag concludeert dat de vindplaats behoudenswaardig is, zal de gemeente in lijn met beleidsuitgangspunten eerst moeten afwegen of de ruimtelijke plannen zodanig kunnen worden aangepast dat behoud van de vindplaats mogelijk is. Het rijks- en ook het provinciaal archeologiebeleid gaat uit van behoud van de vindplaats *in situ* (ter plekke, dat wil zeggen in de bodem). Is dit niet realiseerbaar, dan dient de aanwezige, als behoudenswaardig gewaardeerde, vindplaats te worden onderzocht door middel van een opgraving als definitieve beheersmaatregel. Als de archeologische vindplaats niet behoudenswaardig wordt bevonden- dan wel om andere redenen wordt gedeselecteerd- kan het terrein worden vrijgegeven voor de realisatie van de plannen. In sommige gevallen is aan te bevelen amateurarcheologen onderzoek te laten doen; dit kan alleen bij vindplaatsen met een negatief selectieadvies.

Kwaliteit

Bij het nemen van het (selectie)besluit wordt er van uitgegaan dat de kwaliteit van het archeologisch selectieadvies gewaarborgd is. Dit betekent dat het selectieadvies moet zijn opgesteld (en gecontroleerd) door een senior KNA archeoloog en in overeenstemming is met de waardering, het gemeentelijk archeologiebeleid en vigerende selectiecriteria. Een ander uitgangspunt is dat het gehele proces voorafgaand aan het archeologische selectieadvies volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) is verlopen. Dat wil zeggen dat er in het geval van gravend onderzoek een Programma van Eisen (PvE) moet zijn geweest. Een PvE moet bovendien goedgekeurd zijn door het bevoegd gezag.

Uitvoeringswerkzaamheden zijn onderhevig aan een landelijk voorgeschreven kwaliteitssysteem (KNA). Bij de besluitvorming wordt -indien opgenomen in het Archeologiebeleid- een onderzoeksagenda betrokken die op basis van de toelichting op de archeologiekaart gesignaleerde kennislacunes is opgesteld en die ertoe moet leiden dat 'onderzoek met meerwaarde' wordt uitgevoerd, waardoor voorkomen wordt, dat er "meer van hetzelfde" onderzocht wordt.